

СТРАТЕГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ГРОМАД НА ПЕРІОД ДО МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ 2020 РОКУ

ЗАТВЕРДЖЕНА ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ АСОЦІАЦІЇ 28 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ

ПРО АСОЦІАЦІЮ

Всеукраїнська асоціація громад (далі: *Асоціація*) – найчисельніша загальнонаціональна асоціація органів місцевого самоврядування.

Всеукраїнську асоціацію сільських та селищних рад, засновниками якої стали більш як вісім тисяч сільських ОМС, було зареєстровано у вересні 2009 року. Ще раніше, з 1995 року в Україні діяла Асоціація сільських, селищних та міських рад України, однак з часом вона трансформувалася у громадську організацію.

Членами Асоціації є понад 80% сільських та селищних рад, що представляють понад 10 млн. громадян – абсолютну більшість сільського населення України. Членами Асоціації за правонаступництвом є всі місцеві ради об'єднаних територіальних громад, до складу яких увійшли громади-члени Асоціації. Асоціація має свої регіональні відділення у всіх регіонах.

Асоціація була і залишається загальнонаціональним об'єднанням громад, сфокусованих на сільському розвитку. У результаті реформи утворюються нові територіальні громади з центрами у малих містах, селищах та селах, у складі яких переважають сільські території. Інтереси таких громад є дуже подібними і, водночас, суттєво відрізняються від інтересів великих та середніх міст. Тож, цілком закономірно, що **Асоціація розширює поле членства**, запрошуючи до асоціювання усі громади, центрами яких є малі міста, селища та села.

Із серпня 2019 року розпочався логічний процес **реформування Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад у Всеукраїнську асоціацію громад**: сільські та селищні ради об'єднуються в територіальні громади – їх асоціація стає асоціацією громад. Реформування Асоціації завершиться одночасно із завершенням в Україні територіальної реформи та формуванням нового базового рівня територіального устрою.

Для того, щоби реформування Асоціації було зрозумілим для її членів, комплексним та успішним, ухвалюється ця Стратегія – короткостроковий план діяльності Асоціації на період до завершення реформи, тобто до наступних місцевих виборів, які відбудуться у 2020 році.

МІСІЯ, БАЧЕННЯ, НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

МІСІЯ

Асоціація прагне **забезпечити максимально можливе врахування державою інтересів кожного села, селища, містечка у ході децентралізаційної реформи**, маючи на меті утворення насправді спроможних громад та створення належних умов для їх сталого розвитку на благо людей, що живуть у громадах.

БАЧЕННЯ

Асоціація на момент наступних місцевих виборів – це:

- єдина всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування територіальних громад з центрами у малих містах, селищах та селах, для яких пріоритетом є розвиток сільських територій
- організаційно сильна і стала національна інституція, що здійснює ефективне представництво інтересів своїх членів
- невід’ємна і впливова складова «єдиного голосу» українського самоврядування в діалозі з державою
- важливий елемент нової системи національних інституцій, що забезпечують сталість результатів реформ та поступальність розвитку України.

ГОЛОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Відстоювання інтересів членів на центральному та регіональному рівні

насамперед у таких ключових питаннях:

- **справедливий формат об’єднання** – щоб об’єднання громад відбувалося в найбільш оптимальній конфігурації, з максимальною вигодою для кожного містечка, селища, села.
- **справедливий розподіл публічних фінансів** – щоб жодне село, селище, містечко у результаті об’єднання не втратило, а навпаки – підвищило свою фінансову спроможність.
- **справедлива земельна реформа** – щоб громади реально розпоряджались землею і щоби модель ринку землі слугувала розвитку громад і благополуччю людей в громадах.
- **справедливе представництво у місцевій владі** – щоб виборча система забезпечувала належне представництво кожного села, селища, міста у місцевих та регіональних ОМС.

Вплив на державну політику

насамперед у таких ключових сферах:

- **політика у сфері місцевого самоврядування** – безумовно найпріоритетніша для Асоціації сфера державної політики, яка нині зазнає фундаментального реформування.
Документи, в яких має бути закріплено результати реформ:
  - зміни до Конституції України

- зміни до закону «Про місцеве самоврядування в Україні»
- новий Закон про службу в ОМС
- **політика сільського розвитку** – сфера, що має постійно залишатися однією з найбільш пріоритетних для України – держави, де третина населення живе на сільських територіях. Документи, в яких має бути зафіксовано пріоритетність сфери та курс на державну підтримку сільського розвитку:
  - Державна стратегія регіонального розвитку та стратегії розвитку кожного регіону
  - нормативні документи щодо інструментів державної підтримки регіонального та місцевого розвитку (Державний фонд регіонального розвитку, секторальна підтримка з боку Європейського Союзу, субвенції на розвиток територій та інші)
  - інші документи щодо просторового та стратегічного планування розвитку держави, регіонів та громад, секторальні стратегії
- **політика у земельній сфері** – сфера, що є вкрай важливою для сільських територій, для місцевого самоврядування, для малих і середніх підприємств, що живуть і працюють у громадах. Земля має належати громаді і жителю громади. Документи, в яких має бути закріплено право власності на землю:
  - Конституція України та Земельний Кодекс.

Вплив на впровадження державної політики на регіональному рівні

Забезпечення впливу на найважливіші процеси регіонального та місцевого розвитку, рішення щодо яких ухвалюються на регіональному рівні, через взаємодію з обласними державними адміністраціями та обласними радами, зокрема шляхом участі представників Асоціації у відповідних робочих органах:

- Формування перспективних планів об'єднання громад
- Розроблення та впровадження стратегій розвитку регіонів та планів їх реалізації
- Відбір проектів на фінансування за рахунок коштів ДФРР та інших інструментів і програм державної підтримки регіонального та місцевого розвитку.

ВЗАЄМОДІЯ ТА ПАРТНЕРСТВА

Взаємодія з центральною владою

Задля посилення впливу на державну політику Асоціація просуватиме ініціативи, спрямовані на підвищення ролі асоціацій ОМС та **зміцнення взаємодії з Урядом і Верховною Радою**:

- Налагодження системної взаємодії з Урядом – через участь представника у засіданнях Уряду та урядових комітетів, надання висновків до проектів урядових актів та ініціювання утворення спільного консультативного органу «Уряд – всеукраїнські асоціації ОМС»
- Налагодження системної взаємодії з Верховною Радою – через участь представників у засіданнях комітетів, надання висновків до законопроектів та ініціювання змін до правил та процедур, що регламентують взаємодію ВРУ та її комітетів з асоціаціями ОМС
- Забезпечення створення нової – оптимальної і максимально дружньої до ОМС – системи нагляду за законністю діяльності органів місцевого самоврядування з боку держави
- Поновлення фінансової підтримки всеукраїнських асоціацій ОМС з державного бюджету
- Надання права законодавчої ініціативи для всеукраїнських асоціацій ОМС.

Асоціація пропонуватиме внесення відповідних змін до Конституції України, Закону України «Про асоціації ОМС», інших актів законодавства, Регламенту КМУ та Регламенту ВРУ.

Взаємодія з іншими асоціаціями ОМС

Асоціація, яка у 2009 році разом з двома іншими всеукраїнськими асоціаціями ОМС стала співзасновником **Національного Конгресу місцевого самоврядування**, продовжує докладати максимальних зусиль, щоби в рамках Конгресу консолідувати українське самоврядування на національному рівні – задля «єдиного голосу» в діалозі з державою.

Асоціація пропонує поглиблені формати співпраці місцевим асоціаціям ОМС, аж до їх колективного членства в Асоціації чи навіть об'єднання – задля посилення єдності місцевого самоврядування на всіх рівнях та у кожному регіоні.

Інші взаємодії та партнерства

Асоціація пропонує партнерство **усім інституціям, організаціям, проектам, експертам, діяльність яких спрямована на зміцнення громад та на місцевий розвиток, у першу чергу – на розвиток сільських територій.**

Асоціація ініціює розвиток **міжнародних партнерств** – як з аналогічними асоціаціями ОМС інших країн, так і з зарубіжними та міжнародними інституціями.

Ще у 2013 році Асоціація погодилася на відкрите оцінювання власної спроможності за методологією Ради Європи. Нині Асоціація готова до повномасштабного застосування цієї методології підвищення організаційної спроможності асоціацій ОМС – задля впровадження європейських принципів та підходів до інституційної розбудови, реформування структури, забезпечення відкритості та демократичності управління Асоціацією в інтересах її членів.

Асоціація готова до співпраці з усіма **міжнародними партнерами**, які підтримують процеси децентралізації в Україні. Одним з головних завдань практично всіх програм міжнародної підтримки реформ є розвиток спроможності національних інституцій. Для органів місцевого самоврядування такими інституціями є їх асоціації, через які вони можуть реально об'єднувати свої зусилля, узгоджувати дії та комунікувати з державою.

Відтак, інституційна підтримка асоціацій ОМС – це невід'ємна й важлива складова підтримки децентралізаційної реформи та місцевого самоврядування. Асоціація дуже розраховує на таку підтримку – як з боку української держави, так і з боку міжнародних партнерів України.

Асоціація готова діяти і змінюватися відповідно до вимог часу!

Асоціація готова стати твердою опорою самоврядності у самодостатніх громадах!

Асоціація готова бути партнером влади,
яка реформує країну в інтересах громад і людей в громадах!

**Кінцева мета Всеукраїнської асоціації громад:
сталий розвиток сільських територій через розбудову самоврядування у громадах.**